

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI – SECȚIA A IV A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ NR. 147 A

Ședința publică de la 03.04.2012

Curtea compusă din :

PREȘEDINTE – LAURA MIHAELA IVANOVICI

JUDECĂTOR – DANIELA MORARU

GREFIER – SIMONA VÎRTEJ

.....

Pe rol pronunțarea asupra cererii de apel formulată de apelantul pârât Buble Iosif, cu domiciliul ales la cabinet de Avocatură „Popa Ștefan” din București, str. Bibescu Vodă nr. 2, bl. P 5, sc.2, ap. 25, sector 4, împotriva sentinței civile nr. 524/28.03.2011, pronunțată de Tribunalul București – Secția a III a Civilă, în dosarul nr. 10437/3/2010, în contradictoriu cu intimata reclamantă Birchall Ana, cu domiciliul ales la S.C.A. „Chiuariu & Asociații” din București, str. Sevastopol nr. 17C, sc.A, et. 5, ap. 15, sector 1, având ca obiect „pretenții – acțiune în răspundere delictuală”.

Dezbaterile cauzei au avut loc în ședința publică de la 20.03.2012, susținerile părților fiind consemnate în încheierea de la acea dată care face parte integrantă din prezenta decizie, când Curtea – pentru a da posibilitate părților să depună note scrise și în vederea deliberării – a amânat pronunțarea la data de 27.03.2012 și apoi la 03.04.2012, hotărând următoarele :

CURTEA

Asupra apelului civil de față:

Prin acțiunea înregistrată la data de 26.02.2010 la Tribunalul București, reclamanta Ana Birchall a chemat în judecată pe pârâtul Iosif Buble și a solicitat în raport de probele ce vor fi administrate să se constate: încălcarea dreptului la imagine, onoare, demnitate și viață privată ca urmare a unei campanii denigratoare și batjocoritoare desfășurată de pârât la adresa reclamantei; obligarea pârâtului la plata sumei de 100.000 euro, reprezentând daune morale pentru atingerea adusă dreptului la onoare, reputație și imagine, precum și dreptului la viață privată și de familie; obligarea pârâtului să publice, pe cheltuiala sa, hotărârea pronunțată de instanță în cazul admiterii acțiunii în trei ziare de largă circulație respectiv: Evenimentul Zilei, Libertatea, Jurnalul național; înlăturarea tuturor articolelor, comentariilor și filmelor conținute pe site-ul w.w.w.ioskap.blogspot.com sau pe oricare alt site aparținând pârâtului, care aduc atingere onoarei, demnității și imaginii reclamantei; obligarea pârâtului de a înlătura pe cheltuiala sa, din cadrul

tuturor site-urilor web, filmul publicat de pârât, care produce în continuare o gravă atingere drepturilor nepatrimoniale aparținând reclamantei.

În motivarea acțiunii s-a arătat că începând cu luna iunie 2008, pârâtul care este ziarist în cadrul Trustului Intact, respectiv la Antena 1 și 3, a început să desfășoare împotriva reclamantei o campanie denigratoare pentru a prejudicia în special imaginea publică și activitatea politică a acesteia, astfel că pârâtul a publicat de site-ul de blog intitulat „Blog pe surse” ce îi aparține mai multe articole cu caracter denigrator și batjocoritor la adresa reclamantei.

Că reclamanta a absolvit cursurile unei universități de prestigiu internațional, iar din anul 2003 când a revenit în România a deținut importante funcții publice în cadrul Guvernului României, Ministerului de Externe, Senatului României, totodată fiind lector universitar la Universitatea „Dimitrie Cantemir”.

A mai arătat reclamanta că în plan politic a inițiat mai multe proiecte în zona socială, că în cadrul Partidului Social Democrat deține funcții importante și că pârâtul, pentru cel puțin un interval de patru luni, în plină perioadă de alegeri parlamentare și prezidențiale a formulat afirmații defăimătoare și calomnioase la adresa reclamantei, în condițiile în care aceasta era confirmată drept candidat cu șanse reale din partea P.S.D. pentru funcția de deputat în colegiul Murgeni, județul Vaslui, totodată reclamanta fiind un posibil candidat cu șanse de Ministru al Educației în viitorul Guvern.

S-a mai învederat de către reclamantă și faptul că pârâtul în articolele pe care le-a scris a pus în discuție viața de familie a susnumitei, încercând astfel în mod tendențios să evidențieze existența unor presupuse relații tensionate în familia Birchall și să creeze în spațiul public imaginea unei femei care întreține relații extraconjugale și este pe cale să divorțeze de soțul ei, astfel că până la data de 18.09.2008 au fost publicate un număr de 17 articole defăimătoare la adresa reclamantei.

În drept au fost invocate prevederile art. 998-999 Cod civil, ale art. 54 din Decretul nr. 31/1954 referitor la persoanele fizice și juridice, dispozițiile Legii nr. 193/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei, dispozițiilor înscrise în Codul deontologic al Ziaristului, art. 30 – 31 din Constituția României și art. 10 din CEDO.

Prin cererea precizatoare depusă la dosar la data de 12.04.2010, reclamanta a invocat și prev. art. 88 din Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, solicitând să se constate încălcarea drepturilor reclamantei de a autoriza utilizarea portretului prin publicarea pe blog a fotografiilor care o reprezintă pe reclamantă, totodată pârâtul să fie obligat la înlăturarea tuturor fotografiilor care o reprezintă pe reclamantă fără acordul acesteia publicate pe blogul respectiv.

Pârâtul a formulat în cauză întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei de calitate procesuală pasivă, relevând imposibilitatea reclamantei de a prezenta dovezi privind adevăratul proprietar al site-ului w.w.w.ioskap.blogspot.com, astfel că afirmațiile petentei conform cărora pârâtul ai fi proprietarul site-ului internet pe care a fost publicat filmul

pornografic sunt doar simple supoziții făcute de reclamantă, în realitate fiind vorba de un cont anonim și gratuit al cărui proprietar nu poate fi determinat.

În subsidiar, s-a susținut de către pârât că acțiunea introdusă de reclamantă este neîntemeiată față de necesitatea dezvăluirii adevărului pentru apărarea intereselor societății, totodată arătându-se că atât dreptul intern cât și CEDO garantează libertatea de exprimare.

Pârâtul învederează că în cauză nu sunt îndeplinite elementele răspunderii civile delictuale cum se pretinde de către reclamantă prin cererea de chemare în judecată.

Instanța a încuviințat la cererea părților administrarea probelor cu înscrisuri și interogatorii reciproce.

Sub aspectul calității procesuale pasive, susținerile formulate de pârât sunt neîntemeiate, urmând a fi înlăturate față de ansamblul dovezilor existente la dosar care demonstrează că pârâtul este semnatul articolelor defăimătoare la adresa reclamantei publicate în cadrul blogului „Blog pe surse” - ioskap.blogspot.com, acest blog fiind închis de către pârât la scurt timp după ce a fost introdusă de reclamantă prezenta cerere de chemare în judecată.

Tribunalul a avut în vedere că articolele publicate în cadrul blogului intitulat „Blog pe surse” au fost semnate sub aceeași denumire „loska”, rezultând din dovezile aflate la dosar că pârâtul era cunoscut în media sub acest nume pe de altă parte calitatea pârâtului de beneficiar asupra contului bancar BRD indicat în cadrul blogului „Blog pe surse” fiind demonstrată prin validarea tranzacției desfășurată la data de 20.07.2010, toate situațiile expuse mai sus fiind de natură să infirme alegațiile făcute de pârât în sensul că nu ar avea calitate procesuală pasivă în prezenta cauză.

Examinând ansamblul probator al cauzei, instanța a apreciat că acțiunea formulată de reclamantă este întemeiată, astfel că a fost fi admisă în raport de considerentele ce se vor arăta.

Reclamanta a investit instanța cu judecarea unei cereri fondată pe dispozițiile art. 998-999 Cod civil care reglementează răspunderea civilă delictuală, stabilind că: Orice faptă a omului, care cauzează altuia un prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat a-l repara. Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa”.

Instanța a considerat că în cauza dedusă judecării sunt întrunite aceste cerințe, rezultând din probele aflate la dosar că pârâtul care este jurnalist în cadrul unuia dintre cele mai importante trusturi de presă și de televiziune este autorul și semnatul mai multor articole publicate în cadrul blogului „Blog pe surse” și ca atare inițiatorul scandalului mediatic declanșat împotriva reclamantei.

Pe de altă parte, instanța a înlăturat ca nefondate susținerile făcute de pârât în sensul că reclamanta nu ar fi luat atitudine față de postarea filmului pornografic, sub acest aspect rezultând din piesele dosarului că petenta fiind prezentă în cadrul emisiunii de televiziune „nașul”, difuzată pe postul B1 TV

a afirmat că prin publicarea celor două articole a fost asociată tendențios cu protagonista casetei pornografice, iar ulterior la data de 12.10.2008, reclamanta a publicat rezultatele unei expertize extrajudiciare în care se arată că expertul a analizat imaginile care existau pe blogul numit „Blog pe surse”.

Prin cererea precizatoare depusă la dosar la data de 12.04.2010, reclamanta a solicitat ca în temeiul art. 88 din Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor să se constate că pârâtul a încălcat drepturile reclamantei de a autoriza utilizarea portretului prin publicarea pe blog a fotografiilor care o reprezintă pe reclamantă.

Un alt element care trebuie probat pentru a putea fi antrenată răspunderea civilă delictuală este cel privitor la vinovăție.

Instanța a considerat că în cauza de față este evidentă vinovăția pârâtului care de altfel a fost prima persoană care a asociat numele reclamantei cu protagonista filmulețului pornografic postat pe blog, sub acest aspect însuși titlul articolului realizează această asociere de natură să declanșeze acest intens scandal mediatic și prin care s-a urmărit de către pârât compromiterea în mod definitiv a imaginii politice a reclamantei.

În privința vinovăției pârâtului, instanța a avut în vedere prev. art. 999 C. civ. care antrenează răspunderea celui care a comis fapta ilicită cauzatoare de prejudiciu fie ca urmare a intenției directe, fie sub forma culpei prin neglijență.

Referitor la prejudiciu, instanța a reținut că prin intermediul ansamblului probator al cauzei a fost dovedită intensă campanie denigratoare la adresa reclamantei și care a fost desfășurată de pârât prin publicarea articolelor respective pe blogul intitulat „Blog pe surse” și postarea pe internet a filmulețului pornografic, aceste fapte ilicite comise de pârât fiind de natură să încalce în mod grav drepturile nepatrimoniale ale reclamantei și anume dreptul la omoare, demnitate, la imagine și viață privată.

La stabilirea cuantumului daunelor morale cuvenite reclamantei, instanța a avut în vedere că reclamanta este lector în cadrul unei Universități din București, este avocat în cadrul unei firme de avocatură, membru al unui partid politic, iar la momentul declanșării scandalului mediatic, reclamanta era desemnată candidat la funcția de deputat în Parlamentul României.

Totodată, au fost avute în vedere de instanță și consecințele acestor acțiuni defăimătoare desfășurate de pârât și în ceea ce privește viața privată și de familie a reclamantei inclusiv influența și afectarea emoțională nefavorabilă a copilului minor rezultat din căsătoria reclamantei cu Martin Birchall, căsătorie ce s-ar fi putut destrăma ca urmare a acestui scandal pornografic inițiat de pârât.

Date fiind considerentele expuse și în concordanță cu prevederile legale incidente în cauză, întrucât sunt îndeplinite elementele răspunderii civile delictuale, acțiunea introdusă de reclamantă, ulterior precizată a fost admisă în parte, astfel că pârâtul a fost obligat la plata de daune morale pe care instanța le estimează la suma de 70.000 euro, echivalent în lei la data plății.

Totodată instanța a constatat că reclamantei i-au fost încălcate drepturi cu caracter nepatrimonial privind imaginea, onoarea, demnitatea și viața privată.

Sub acest aspect instanța a avut în vedere faptele ilicite săvârșite de pârât care fără a avea consimțământul reclamantei a utilizat fotografiile și imagini care conțin portretul acesteia publicându-le pe blogul aflat la adresa w.w.ioskap.blogspot.com, fiind astfel nesocotite prevederile art. 88 din Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, text care stabilește că: "utilizarea unei opere care conține un portret necesită consimțământul persoanei reprezentate în acel portret".

Instanța a dispus obligarea pârâtului să publice pe cheltuiala sa hotărârea pronunțată în 3 zile de largă circulație și să înlăture articolele, comentariile și filmele conținute pe site-ul [blog spot](http://blogspot.com) ce îi aparține, care este de natură să aducă atingere onoarei, demnității și imaginii reclamantei.

Totodată, pârâtul a fost obligat să înlăture pe cheltuiala sa din cadrul tuturor site-urilor web, filmul pe care l-a publicat și care aduce atingere drepturilor patrimoniale ale reclamantei.

Prin sentința civilă nr. 524/28.03.2011 pronunțată de Tribunalul București Secția a III -a Civilă, s-a admis în parte acțiunea introdusă de reclamanta Ana Birchall, împotriva pârâtului Iosif Buble, s-a constatat că reclamantei i-au fost încălcate drepturi cu caracter nepatrimonial privind imaginea, onoarea, demnitatea și viața privată, a fost obligat pârâtul la plata sumei de 70.000 euro, echivalent în lei la data plății cu titlu de daune morale, a fost obligat pârâtul să publice pe cheltuiala sa hotărârea pronunțată în 3 zile de largă circulație și să înlăture articolele, comentariile și filmele conținute pe site-ul w.w.ioskap.blogspot.com. sau pe oricare alt site aparținând pârâtului care este de natură să aducă atingere onoarei, demnității și imaginii reclamantei, a fost obligat pârâtul să înlăture pe cheltuiala sa din cadrul tuturor site-urilor web – filmul publicat de pârât care aduce atingere drepturilor nepatrimoniale ale reclamantei. A fost obligat pârâtul la 5854 lei cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâtul Buble Iosif, solicitând în principal admiterea acestuia, anularea sentinței apelate ca urmare a încălcării de către prima instanță, iar în subsidiar a solicitat admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței apelate și pe cale de consecință, respingerea acțiunii introduse de intimata – reclamantă.

În motivarea apelului, pârâtul a arătat că prin cererea de chemare în judecată formulată de reclamantă, una dintre faptele ilicite pe care se întemeiază acțiunea era încălcarea de către pârât a prevederilor legale privitoare la dreptul de autor din Legea nr. 8/1996. Reclamanta a invocat prevederile art. 88 din Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe și a reiterat instanței solicitarea privind constatarea încălcării drepturilor sale de a autoriza utilizarea portretului ei prin publicarea unor fotografii.

În privința pretenșelor fapte ilicite reținute de instanță, pârâtul a invocat faptul că instanța de fond consideră că fiind o faptă ilicită și utilizarea imaginilor intimei prin publicarea fotografiilor pe blog, invocând în acest sens prevederile Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor.

Apelantul învederează instanței că intimata a fost în mai multe rânduri pe prima pagină a ziarelor, în special cele de scandal, fiind în permanență un subiect de presă și că publicarea fotografiilor nu a dezvăluit nici un detaliu al vieții private. În ceea ce privește filmul asociat cu numele intimei - reclamante, a fost publicat inițial pe alte site-uri de internet, decât cel reținut de instanța de fond.

Referitor la inexistența unei campanii împotriva intimei: cele 22 articole publicate pe blogul „pe surse” au fost determinate de evenimente politice, unele dintre ele făcute cunoscute chiar de intimată.

Faptul că blog-ul „pe surse” a conținut articole în legătură cu intimata se datorează faptului că este un om politic cunoscut, deținând funcții de conducere în Partidul Social Democrat, o candidată la alegeri parlamentare și un posibil ministru în Guvernul României.

S-a susținut de către apelant că, în același timp intimata a fost implicată în numeroase scandaluri pe care ea le-a provocat și care au fost pe larg mediatizate. Referitor la faptul că intimata și-a înscenat propriul divorț, se arată că aceasta a construit un scenariu prin care o persoană necunoscută i-ar fi sustras actele și ar fi încercat să divorțeze.

Un alt episod despre viața privată a intimei, făcut public de către aceasta, s-a referit la schimbul de SMS-urile „deocheate” cu sociologul Marius Pieleanu, precum și publicarea stenogramelor convorbirilor dintre cei doi.

Apelantul-pârât a susținut că propriile acțiuni ale intimei de aducere în atenția publică a unei vieți private controversate, împreună cu contextul candidaturii pentru funcția de deputat, precum și posibilitatea de a deveni ministrul educației, au constituit motivul publicării articolelor legate de persoana intimei.

Apelantul a arătat că nu există prejudiciu pentru intimata – reclamantă, deoarece nu i-a fost afectată nici una dintre activitățile publice și pozițiile deținute în sensul că a rămas lector în cadrul universității Dimitrie Cantemir, este în continuare avocat la firma de Avocatură Biriș Goran și nu a împiedicat-o nimic să candideze pentru alegerile parlamentare din noiembrie 2008, din partea Partidului Social Democrat pentru colegiul SUA – Canada.

S-a mai arătat de către apelant că nu a fost stabilită o legătură de cauzalitate între pretenșele fapte ilicite și producerea unui prejudiciu și nu este întrunită nici condiția vinovăției întrucât autorul articolului a acționat cu bună – credință.

S-a învederat că sentința apelată reprezintă o încălcare gravă, nejustificată și vădit disproporționată a libertății de exprimare a jurnalistului garantată de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În măsura în care se exercită dreptul la exprimare și la informare prin mass –

media, nu există faptă ilicită, iar protecția vieții private garantată de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie în echilibru cu libertatea de exprimare, garantată de art. 10 al Convenției.

A fost invocată jurisprudența Convenției Europene a Drepturilor Omului, respectiv cauzele Van Hannover contra Germaniei, Nikula împotriva Finlandei și Wille împotriva Liechtenstein, arătându-se că acțiunea intimată – reclamante reprezintă o încercare de intimidare din partea unui politician la adresa unui jurnalist, lucru inacceptabil într-o societate democratică și într-un stat membru al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În fine, o ultimă critică vizează stabilirea în sarcina pârâtului a obligației de a înlătura pe cheltuiala sa din cadrul tuturor site-urile web filmul publicat de pârât, de vreme ce nu există nici un mijloc prin care proprietarul unui site de internet să fie constrâns de către o persoană privată să modifice conținutul acestuia.

Apelul pârâtului Buble Iosif, este întemeiat sub aspectul stabilirii în sarcina pârâtului a obligației de a înlătura pe cheltuiala sa din cadrul tuturor site-urile web filmul publicat de pârât, precum și în ceea ce privește cuantumului sumei ce reprezintă valoarea daunelor morale acordate reclamantei.

Raportul juridic obligațional se poate stabili între părți dacă se poate identifica temeiul de fapt și de drept pentru instituirea unei răspunderi a uneia dintre părți, către cealaltă.

Or, în speță, pentru a institui în sarcina pârâtului obligația de a înlătura de pe un site – web un anumit material de presă, trebuie ca acesta din urmă să poarte răspunderea juridică pentru site-ul respectiv, în sensul că are un drept de administrare al acestuia sau un alt drept care-i permite să posteze sau să înlătore articolele postate pe acesta.

În măsura în care nu se poate stabili existența unei răspunderi juridice în sarcina apelantului – pârât pentru site-urile de pe internet unde au fost postate articole defăimătoare la adresa reclamantei, nu se poate institui pentru pârât obligația de a înlătura pe cheltuiala sa din cadrul tuturor site-urile web filmul sau articolele publicate, întrucât nu există temei de drept în acest sens.

Există însă temei de drept pentru site-ul pe care îl administrează pârâtul sau pentru care are un alt drept ce-i permite să posteze sau să înlătore articolele ce apar în cadrul acestuia, astfel încât obligația poate fi menținută pentru site-ul ce aparține apelantului, respectiv w.w.w.ioskap.blogspot.com.

În ceea ce privește cuantumul sumei ce reprezintă daune morale acordate reclamantei, instanța apreciază că acesta trebuie raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, jurisprudență din care reiese că sumele acordate rareori depășesc cuantumul de 20.000 euro pentru încălcările constatate de instanța europeană (cauza *Străin contra României*, Curtea Europeană a acordat 5000 euro daune morale; cauza *Păun contra României*, Curtea a acordat daune morale în valoare de 8000 de

euro). Din examinarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea constată că nici instanța europeană, atunci când acordă despăgubiri morale, nu operează cu criterii de evaluare prestabilite, ci judecă în echitate.

De asemenea, instanța a luat în considerare la cuantificarea daunelor morale și jurisprudența *Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția civilă și de proprietate intelectuală*, publicată pe site-ul propriu, respectiv: *decizia nr. 8801/28.10.2009* (pentru nelegala arestare preventivă timp de 2 ani instanțele au acordat daune morale în sumă de 200.000 lei); *decizia nr. 250/21.01.2010* pronunțată în dosarul nr. 19788/3/2996 (acordate daune morale în sumă de 5.000 euro pentru condamnare pe nedrept); *decizia nr. 320/25.01.2010* pronunțată în dosarul nr. 148/118/2007 (a fost stabilită suma despăgubirii de 100.000 lei pentru prejudiciul moral rezultat din privarea nelegală de libertate pentru o perioadă de aproximativ o lună); *decizia nr. 1141/23.02.2010* pronunțată în dosarul nr. 4012/2/2008 (suma de 5.000 euro daune morale pentru o perioadă de arest de 7 ani și 2 luni); *decizia nr. 1436/24.03.2010* pronunțată în dosarul nr. 1865/84/2008 (în care a fost stabilită suma de 15.000 lei cu titlu de daune morale pentru nelegala reține timp de 24 de ore).

În consecință, având în vedere toate aceste criterii și judecând în echitate, instanța apreciază că suma de 20.000 euro acordată intimetei – reclamante, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit constituie o reparație suficientă și echitabilă pentru a oferi o reparație completă pentru atingerea adusă onoarei, reputației și persoanei reclamantei, atât în ceea ce privește viața sa privată cât și cea socială.

Celelalte critici formulate de apelantul – pârât sunt nefondate.

Astfel, în ceea ce privește susținerea lipsei de competență a instanței civile în favoarea instanței specializate în soluționarea cererilor privind dreptul de proprietate intelectuală, aceasta este nefondată deoarece, instanța de fond a soluționat în cadrul secțiilor civile cererea de acordare a daunelor morale. Instanța de apel prin încheierea din data de 25.10.2011 a respins excepția necompetenței funcționale a instanței civile și de înaintare a dosarului către Secția a IX-a civilă și pentru cauze privind proprietatea intelectuală. În cuprinsul încheierii menționate s-a reținut că în raport de art. 35 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, competența civilă de soluționare a cauzei există pentru cele două secții ale Curții de Apel și că nu există competență funcțională pe orizontală, ci numai între instanțele de grad diferit, astfel încât excepția necompetenței funcționale este lipsită de temelie juridică.

În ceea ce privește elementele răspunderii civile delictuale, instanța reține că acestea sunt întrunite în cauză, așa cum în mod corect a statuat Tribunalul București.

În ceea ce privește *existența faptei ilicite*, Curtea constată că aspectele ce privesc viața privată a intimetei-reclamante, aduse la cunoștința publicului prin intermediul blogului depășesc limitele libertății de expresie, aducând un prejudiciu, nu numai de imagine, dar afectând totodată onoarea și demnitatea acesteia, precum și dreptul la viață privată și de familie.

În cadrul sistemului de drept intern, dar și la nivel european în raport de blocul de conventionalitate instituit de CEDO și de Protocoloalele adiționale, se conferă oricărei persoane, dreptul la viață privată și la protejarea acesteia, la liberă exprimare, cu limitările stabilite de textul invocat, precum și dreptul la imagine (art. 8 și 10 din CEDO, precum și art. 30 alin. 6 din Constituția României), acestea constituind un ansamblu de drepturi personale nepatrimoniale ce reprezintă expresia apărării unor valori fundamentale ale statului de drept, așa cum rezultă, atât din preambulul Convenției, cât și din cuprinsul actului fundamental.

Potrivit dispozițiilor art. 10 din Convenție : „Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.(...). Exercițierea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restricții sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, **protecția reputației sau a drepturilor altora** pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 30 alineat 6 din legea fundamentală: „*Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*”

Constituția, prin art. 30 alin. 8 instituie răspunderea civilă pentru creația adusă la cunoștința publicului în sarcina editorului sau realizatorului, dar și a autorului acesteia, în condițiile legii.

În jurisprudența Curții Europene a fost analizată în numeroase rânduri interacțiunea dintre libertatea la liberă exprimare și dreptul la viață privată al unei personalități, din orice domeniu sau al unui politician, cum este cazul în speță.

Pentru ca o comunicare publică să fie protejată de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este necesar să existe interesul public, adică acela legat de activitatea politică, instituțională, educațională sau de orice alt aspect profesional al vieții persoanelor ce fac obiectul acelei comunicări. Jurnaliștii trebuie să acționeze, în acest caz, cu bună-credință și respectarea deontologiei profesionale (cauza *Cumpănă și Mazăre* împotriva României, paragraful 102 din hotărârea pronunțată în 2004).

În cauza *Stângu și Scutelnicu* împotriva României Curtea de la Strasbourg a statuat că articolul de presă se referea la o temă de interes general și deosebit de actual pentru societatea românească, referitoare la corupția existentă la înalți funcționari ce exercita funcții oficiale.

În cauza *Lingens contra Austriei* din 1985, paragraful 42, instanța europeană a arătat că libertatea presei este unul dintre cele mai eficiente mijloace prin care publicul află și își formează opinii despre ideile și atitudinile

conducătorilor politici, iar limitele criticii acceptabile sunt mai largi cu privire la politicieni decât în raport cu indivizii obișnuți.

Neîndoindu-se că articolul 10, paragraful 2 din Convenție conferă reputației altora, dreptul de a fi protejată, iar această protecție include și politicienii, însă cerințele acestei protecții trebuie cântărite în raport de interesul dezbaterii publice a chestiunilor politice. S-a statuat că este de datoria presei (paragraful 41 din aceeași hotărâre) să transmită informații cu privire la chestiunile de interes public.

În cauză, articolele incriminate de intimata-reclamantă nu privesc chestiuni de interes public, ce au legătură ideile și atitudinile conducătorilor politici, chiar dacă, la un moment dat în cuprinsul motivelor de apel se arată că dezvăluirile din articole au legătură cu candidatura pentru funcția de deputat și cu posibilitatea de a deveni Ministrul Educației.

Pentru a evidenția ceea ce înseamnă interesul public privind dezbaterile chestiunilor politice, în jurisprudența internă s-a statuat că articolul prin care este cunoscut jurnalist și-a exprimat în mod public opinia despre înfățișarea unei persoane, ca femeie, folosind expresii jignitoare, calomnioase și vexatorii nu are legătură cu calitatea de om politic a femeii respective (Curtea de Apel București, secția a IV-a civilă deciz. Nr. 120 din 14 martie 2000).

Așadar, dincolo de ceea ce se poate subsuma chestiunilor de interes public, temelor de interes general, elementele de viață privată ale unei persoane, care nu au legatură cu activitatea publică a acesteia nu trebuie să constituie obiectul dreptului la informare, întrucât nu orice interes al publicului trebuie satisfăcut.

În materia comunicării publice, trebuie efectuată distincția între **interesul public, așa cum a fost definit în jurisprudența Curtii Europene** și interesul publicului, așa cum reiese din jurisprudența Consiliului National al Audiovizualului (CNA).

Că este așa, rezultă și dintr-o hotărâre recentă a CNA (decizia nr. 86 din februarie 2012), în care s-a statuat că : „*radiodifuzorul a încălcat grav, fără a exista un interes public justificat, un drept fundamental al omului, respectiv dreptul la viață privată, garantat de art. 26 din Constituția României și de legislația din domeniul audiovizualului, legislație armonizată cu cea europeană. (...) nu orice interes al publicului trebuie satisfăcut, iar invocarea dreptului la informare nu poate justifica invadarea vieții private. La difuzarea emisiunii, radiodifuzorul nu a ținut cont de un aspect esențial, anume că imaginile în cauză nu aveau valoare informativă și nu serveau interesul public, ci priveau exclusiv viața privată a d-lui E.B.*”

Aspectele menționate trebuie raportate și la reglementările internaționale, mai ales din perspectiva Rezoluției nr. 428/1970, adoptată de Adunarea consultativă a Consiliului Europei care a statuat, în privința conceptului de viață privată, că: “În limitele sale esențiale, dreptul la respectarea vieții private constă în posibilitatea persoanei de a-și duce viața așa cum dorește, cu un minim de ingerințe. Acest drept se referă la viața privată, la viața familială și la aceea a căminului, la integritatea fizică și

1

50

morală, la onoare și reputație, la faptul de a nu fi prezentat într-o lumină falsă, la nedivulgarea unor fapte inutile și jenante, la publicarea fără autorizare a unor fotografii private, la protecția împotriva spionajului și a indiscrețiilor nejustificate sau inadmisibile, la protecție împotriva utilizării abuzive a comunicațiilor private, la protecția împotriva informațiilor confidentiale comunicate sau primite de către un particular.”

În speță, apelantul-pârât a publicat pe blogul personal un număr de 22 de articole defăimătoare la adresa intimă-reclamante, privind viața intimă a acesteia, fapte ce nu au legătură cu candidatura acesteia pentru funcția de deputat și cu posibilitatea de a deveni Ministrul Educației.

Același raționament juridic se impune și în ceea ce privește publicarea filmului pornografic, indicându-se în articolele publicate pe blog că în acel film apare intimata-reclamantă, ceea ce este de natură să afecteze grav dreptul la viață privată, demnitatea și onoarea acesteia.

Atât afirmațiile directe cât și insinuirile din articole, fără a avea certitudinea identității persoanei din film cu persoana reclamantei au dus la prezentarea acesteia într-o lumină falsă. Pe de altă parte, așa cum a reținut instanța de fond, la data de 12.10.2008, reclamanta a publicat rezultatele unei expertize extrajudiciare în care se arată că expertul a analizat imaginile care existau pe blogul numit „Blog pe surse”, infirmând susținerile pârâtului.

Apelantul, în apărarea sa, a invocat existența unor asemănări fizice între persoana care apare în filmul postat pe blog și intimata-reclamantă, ceea ce l-ar fi determinat să scrie articolele menționate, însă o simplă asemănare, fără identificarea certă a persoanelor, nu justifică virulența discursului și numărul mare al articolelor defăimătoare.

Este neîndoiește că postarea filmului pe blog și articolele scrise de intimatul-pârât sunt de natură să șocheze opinia publică, aspect permis de libertatea de exprimare (cauza *Handyman contra Regatului Unit*), însă numai dacă privesc interesul public, nu viața privată a persoanei afectate, mai ales că informațiile publicate nu erau probate și au fost contestate vehement de reclamantă.

Susținerea apelantului că mai multe ziare, publicații și posturi de televiziune au preluat filmul menționat și au publicat articole asemănătoare, nu înlătură răspunderea acestuia pentru publicarea pe blogul său a filmului incriminat sau a afirmațiilor insultătoare la adresa intimă-reclamantei.

Astfel, atâta timp cât intimata-reclamantă a înțeles să-l cheme în judecată pe apelantul-pârât, raportul juridic de drept civil este analizat de instanță relativ la aceste părți, urmând a se aprecia existența calității procesuale active și a celei pasive, în funcție de natura drepturilor și obligațiilor părților, făcând astfel aplicațiunea dispozițiilor art. 998-999 Cod civil.

În ceea ce privește calitatea procesuală pasivă, în mod corect a reținut Tribunalul că articolele publicate în cadrul blogului intitulat „Blog pe surse” au fost semnate sub aceeași denumire „Ioska”, rezultând din dovezile aflate la dosar că pârâtul era cunoscut în media sub acest nume. S-a reținut de către

prima instanță că pârâtul are calitatea de beneficiar al contului bancar BRD indicat în cadrul blogului „*Blog pe surse*” această calitate fiind demonstrată prin validarea tranzacției desfășurată la data de 20.07.2010, conform probelor administrate în cauză.

Susținerea apelantului ca intimata nu a suferit nici un prejudiciu, întrucât nu și-a pierdut nici calitatea de avocat, de cadru didactic sau de candidat în alegeri vine în sprijinul argumentului că articolele publicate priveau numai viața privată a reclamantei, fără legătură cu activitatea sa publică.

Această recunoaștere de către apelant, în cuprinsul motivelor de apel a aspectelor menționate, susține raționamentul instanței cu privire la prezentarea excesivă și nerezonabilă a unor fapte nedovedite, ce a avut drept consecință prejudicierea gravă a imaginii intimitei.

Dealtfel, din modalitatea de redactare a motivelor de apel și din argumentația adusă în sprijinul acesteia rezultă că nu se contestă că articolele ar fi fost scrise de apelant, invocându-se doar că au mai scris și alte persoane articole defăimătoare și au postat filmul în care apare o persoană cu caracteristici fizice asemănătoare cu cele ale intimitei, ceea ce echivalează cu o recunoaștere a întocmirii articolelor incriminate.

Așadar, apelantul –pârât nu a putut releva existența unui interes public, în sensul definit de jurisprudența CEDO, pentru a justifica ingerința în viața privată a intimitei –reclamante, simplul fapt că aceasta avea calitatea de politician nu poate înlătura, în totalitate, protecția dreptului la viață privată.

Trebuie subliniat că în lipsa demonstrării unui interes public, în raport de informația oferită, fapta capătă un caracter ilicit, în măsura în care încalcă un drept ocrotit de lege și de Convenția Europeană, depășind astfel limitele libertății de exprimare.

Existența prejudiciului ca element al răspunderii civile delictuale se conturează ca o consecință a săvârșirii faptei ilicite de către apelant, acesta fiind în esență, un prejudiciu de imagine, chiar dacă intimata nu și-a pierdut nici calitatea de avocat, de cadru didactic sau de candidat în alegeri. Susținerile apelantului se referă la existența unui prejudiciu cuantificabil (pierderea unor locuri de muncă), însă dreptul la onoare și la demnitate, precum și dreptul la imagine sunt drepturi personale nepatrimoniale care nu implică, în mod necesar și producerea unui prejudiciu material.

Este evident că prin postarea pe blogul apelantului a filmului pornografic și a articolelor defăimătoare a fost afectat dreptul la viață privată și de familie al intimitei, având în vedere că aceasta este căsătorită și are un copil minor. În egală măsură au fost afectate dreptul la onoare și la demnitate, precum și dreptul la imagine al intimitei-reclamante, prin inducerea de către intimatul-pârât, în mass-media, a unor aspecte care vizau moralitatea, seriozitatea și modul general de comportament al persoanei implicate.

Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu a fost stabilită de instanța de fond, atunci când s-a statuat asupra calității procesuale pasive a apelantului-pârât, ca element al raportului juridic dedus judecății. Din probele administrate în cauză a rezultat că autorul postării filmulețului pornografic și al

articolelor defăimătoare este apelantul, care a și recunoscut implicit acest fapt, prin modalitatea de redactare a motivelor de apel.

În situația în care s-a demonstrat caracterul ilicit al faptei, existența prejudiciului și săvârșirea acesteia de către apelantul-pârât, acest din urmă fapt este de natură să determine legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu.

În practica judiciară s-a decis că, în ceea ce privește dreptul la imagine, legătura de cauzalitate dintre acțiunea ilicită și prejudiciu rezultă *ex rem*, din chiar săvârșirea faptei, prin vătămarea valorilor sociale fundamentale ocrotite de normele constituționale și internaționale.

Fapta apelantului-pârât a dus la defăimarea intimitei-reclamante, ceea ce implică răspunderea acestuia, respectiv *atragera vinovăției*, în măsura în care depășește limitele libertății de exprimare, mai ales că nu poate invoca buna-credință și deontologia jurnalistică, în raport de numărul mare de articole denigratoare, de virulența discursului și de lipsa unor verificări concrete pentru afirmațiile facute. Faptul că susțineri asemănătoare au apărut și în alte materiale de presă nu echivalează cu verificări care să demonstreze buna-credință a demersului publicistic, mai ales în măsura în care susținerile prezentate supun opoziției publice persoana implicată, lezându-i în mod grav onoarea și demnitatea.

Repararea prejudiciului cauzat prin afectarea dreptului la imagine și la viața privată nu are o reglementare expresă privind remediul juridic, lăsând la latitudinea instanței, în funcție de solicitările părților, să decidă care este cea mai bună modalitate de reparație.

În mod constant, în doctrină și în practica judiciară s-a considerat că pronunțarea unei hotărâri judecătorești prin care se constată încălcarea drepturilor cu caracter nepatrimonial privind imaginea, onoarea și demnitatea și viața privată a persoanei, constituie, în sine un remediu pentru înlăturarea efectelor faptei ilicite. Același raționament juridic se impune și în ceea ce privește obligarea intimatului –pârât să publice pe cheltuiala sa, hotărârea pronunțată, în trei ziare de largă circulație și să înlătore articolele, comentariile și filmele conținute pe site-ul w.w.w.ioskap.blogspot.com.

Un alt tip de reparație implică și acordarea unor sume de bani, cu titlu de daune morale pentru prejudiciul cauzat, daune care dau expresia gravității afectării drepturilor nepatrimoniale încălcate, suma acordată rămânând la latitudinea instanței de judecată.

Modalitățile juridice de reparare a prejudiciului moral nu sunt limitate, fiind posibil ca acestea să fie aplicate cumulativ, în vederea adoptării pentru fiecare caz în parte, a celor mai adecvate remedii.

În ceea ce privește susținerea apelantului ca în mod eronat instanța de fond a considerat ca s-a utilizat *portretul reclamantei*, fara consimțământul acesteia, critica este nefondată.

Astfel, deși apelantul s-a apărat susținând ca fotografiile au apărut în mai multe materiale de presă, trebuie subliniat faptul ca utilizarea acestor fotografii în scopul de a ilustra articolele denigratoare la adresa intimitei-

reclamante încalcă, în primul rând, dreptul la imagine, așa cum acesta este ocrotit prin art. 30 alin. 6 din Constituția României.

Celelele susțineri ale apelantului privind schimbul de mesaje cu numitul Marius Pieleanu, alte scandaluri mediatice în care ar fi fost implicată intimata, nu sunt de natură să înlăture răspunderea acestuia pentru fapta ilicită, întrucât aspectele denigratoare ale publicării articolelor se rețin în sarcina sa, nu a altor persoane pe care reclamanta nu a înțeles să le cheme în judecată.

Apelantul-pârât a susținut că propriile acțiuni ale intimatei de aducere în atenția publică a unei vieți private controversate, împreună cu contextul candidaturii pentru funcția de deputat, precum și posibilitatea de a deveni ministrul educației, au constituit motivul publicării articolelor legate de persoana intimitei.

Criticile sunt nefondate și pe aceste aspecte, de vreme ce nu rezultă din probe o asemenea susținere, iar pe de altă parte reclamanta a contestat că fi făcut publice aspecte legate de viața sa de familie, mai ales în contextul în care acestea sunt denigratoare la adresa persoanei sale.

Față de aceste considerente, instanța în baza dispozițiilor art. 296 Cod procedură civilă, urmează să admită apelul declarat de apelantul - pârât Buble Iosif, să schimbe în parte sentința, în sensul că urmează să oblige pe pârât la plata sumei de 20.000 euro, echivalent în lei la data plății, cu titlu de daune morale.

Urmează să respingă capătul de cerere privind obligarea pârâtului să înlăture pe cheltuiala sa, din cadrul tuturor site-urilor web să compenseze cheltuielile de judecată efectuate de părți, în fond și apel.

În baza dispozițiilor art. 273 Cod procedură civilă urmează să compenseze cheltuielile efectuate de părți, în fond și în apel.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite apelul declarat de apelantul - pârât Buble Iosif, cu domiciliul ales la cabinet de Avocatură „Popa Ștefan” din București, str. Bibescu Vodă nr. 2, bl. P 5, sc.2, ap. 25, sector 4, împotriva sentinței civile nr. 524/28.03.2011, pronunțată de Tribunalul București – Secția a III a Civilă, în dosarul nr. 10437/3/2010, în contradictoriu cu intimata-reclamantă Birchall Ana, cu domiciliul ales la S.C.A. „Chiuariu & Asociații” din București, str. Sevastopol nr. 17C, sc. A, et. 5, ap. 15, sector 1.

Schimbe în parte sentința apelată, în sensul că obligă pe pârât la plata sumei de 20.000 euro, echivalent în lei la data plății, cu titlu de daune morale, către reclamantă.

Respinge capătul de cerere privind obligarea pârâtului să înlăture pe cheltuiala sa, din cadrul tuturor site-urilor web, filmul publicat de pârât.

Menține restul dispozițiilor sentinței.

Compensează cheltuielile de judecată efectuate de părți, în fond și apel.

Cu recurs.

Pronunțată în ședință publică, azi 03.04.2012.

PREȘEDINTE

Laura Mihaela Ivanovici

JUDECĂTOR

Daniela Moraru

GREFIER

Simona Vîrtej

Red. L.M.I.

Tehnored. T.I.

4 ex./11.04.2012

WWW.JUPLI.RO